

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 5To/92/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6917010431
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Babjak
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6917010431.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Babjaka a sudcov JUDr. Jána Deáka a JUDr. Mária Šuleja, o odvolaní okresného prokurátora v Rimavskej Sobote proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota, sp. zn. 2T/117/2017 z 27.02.2018, na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. decembra 2018 jednohlasne takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr.por. sa z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 2T/117/2017 z 27.02.2018.

Podľa § 322 ods. 1 Tr.por. sa v e c v r a c i a okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol, že obžalovaný R. V., nar. XX.XX.XXXX v T. B., trvalým bydliskom T. B., H. XXX/XX, živnostník, sa podľa § 285 písm. b) Tr.por. oslobodzuje spod skutku pre prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr.zák. na tom skutkovom základe, že v dobe od 28.09.2012 do 04.04.2016 ako živnostník vystupujúci pod obchodným menom R. V., IČO: 41305701, s miestom podnikania Česká 12/85, Rimavská Sobota, mal vykonávať pre rôzne subjekty kontroly komínov, dymovodov na základe vystavených faktúr č. 620/12, 619/12, 618/12, 486/12, 786/13, 787/13, 788/13, 064/14, 604/14, 611/14, 613/14, 614/14, 615/14, 616/14, 680/14, 683/14, 735/14, 807/14, 123/15, 124/15, 126/15, 127/15, 128/15, 129/15, 183/15, 196/15, 199/15, 200/15, 203/15, 204/15, 205/15, 208/15, 280/15, 282/15, 284/15, 285/15, 584/15, 597/15, 598/15, 599/15, 601/15, 602/15, 604/15, 605/15, 606/15, 607/15, 608/15, 314/16, 313/16, 312/16, 311/16, 310/16, 309/16, 308/16, 307/16, o čom vydával potvrdenie o vykonaní kontroly komína podľa § 23 ods. 1 Vyhlášky MV SR č.401/2007 Z.z. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarnu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol, pričom túto činnosť mal vykonávať napriek tomu, že podľa výpisu zo živnostenského registra, remeselnú živnosť „Čistenie a kontrola komínov“ nemal uvedenú v predmete podnikania, čím si mal zabezpečiť príjem v sume 3.348,80 Eur, teda neoprávnene mal podnikáť v malom rozsahu a mal získať ním väčší prospech, lebo skutok nie je trestným činom.

Z odôvodnenia tohto rozsudku vyplýva, že pri rozporných najmä právnych názoroch na relevantné otázky (obžalovaný, Prezídium hasičského a záchraného zboru Bratislava, V.. J.. Q. C., J.. M. A., resp. J.. Q. C. a V.. J. V.) okresný dospel najmä k tomu, že:

- nebolo jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že by obžalovaný svojím konaním naplnil všetky zákonné znaky skutkovej podstaty žalovaného prečinu neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr.zák.;
- obžalovaný na jednotlivých subjektoch robil kontroly komínov a dymovodov len ako technik požiarnej ochrany, na ktorú bol oprávnený a túto aj oprávnene vykonával pre účely zákona č. 314/2001 Z.z.;

- nebolo preukázané, že by obžalovaný vykonával také čistenia a kontroly komínov, na ktoré nebol oprávnený.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie okresný prokurátor v Rimavskej Sobote a navrhol, aby bol napadnutý rozsudok zrušený a vec vrátená okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obžaloba má za to, že žalovaný skutok vykazuje znaky prečinu neoprávneného podnikania podľa § 251 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr.zák., pričom argumentuje najmä nasledovne:

„S takýmto rozhodnutím okresného súdu nesúhlasím. Z výpovede svedkyne V.. J. V. a svedka J.. Q. C. zamestnancov Okresného úradu Banská Bystrica, Odboru živnostenského registra, ako aj z ďalších listinných dôkazov zabezpečených v trestnom spise vyplýva, že obžalovaný, ako podnikateľský subjekt R. V., s miestom podnikania Česká 12/85, Rimavská Sobota, IČO: 41305701 vykonával živnosť k predmetu podnikania technik požiarnej ochrany. Neoprávneného podnikania sa mal dopúšťať tým, že nad rámec predmetu podnikania technik požiarnej ochrany vykonával aj činnosť kontrola komínov, ktorá je súčasťou remeselnej živnosti, čistenie a kontrola komínov, bez platného živnostenského oprávnenia na jej vykonávanie, a to v období od 28.09.2012 do 04.04.2014. Neoprávnené podnikanie v predmete kontrola komínov u obžalovaného je preukázané účtovnými dokladmi, faktúrami č. 620/12 až 306/16 v období rokov 2012 až 2016. Zo správy Krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru v Banskej Bystrici, ktorá je súčasťou trestného spisu vyplýva, že obžalovaný mal svoju činnosť vykonávať v rámci preventívnych protipožiarňch prehliadok v súlade s ustanovením § 14 ods. 1, ods. 2 Vyhlášky MV SR č. 121/2002 Z.z. o požiarnej prevencii, pričom v ods. 2 tohto ustanovenia je pod písmenami a) až i) taxatívne vymenovaný obsah takejto kontroly v tomto prípade najmä kontrola prevádzkovania a stavu technických zariadení a technologických zariadení. V uvedenom obsahu prehliadky nie je výslovne uvedená kontrola komínov a preto technik požiarnej ochrany na úseku ochrany pred požiarimi nemá vykonávať kontrolu komínov v rámci preventívnych protipožiarňch prehliadok. Túto povinnosť má v súlade so zákonom č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi len právnická osoba, resp. fyzická osoba - podnikateľ, nie je však legislatívnou povinnosťou technika požiarnej ochrany zabezpečiť to svojou činnosťou. Túto povinnosť má právnická alebo fyzická osoba - podnikateľ zabezpečovať pravidelným čistením a kontrolou komínov odborne spôsobilou osobu. Z vyššie uvedeného potom vyplýva, že technik požiarnej ochrany bez vydaného živnostenského oprávnenia na činnosť „čistenie“ a kontrola komínov“, nemôže vykonávať kontrolu komína v zmysle Vyhlášky MV SR č. 401/2007 Z.z. o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarňu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol a tiež nie je oprávnený ani vydávať potvrdenia o vykonávaní kontroly komína podľa § 23 ods. 1 uvedenej vyhlášky, čo obžalovaný vykonával v priebehu rokov 2012 - 2016.“

Na základe podaného odvolania preskúmal krajský súd (na neverejnom zasadnutí v zmysle § 326 ods. 1 písm. b) Tr.por.) napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce. Po takomto prieskume dospel k právnomu názoru, že napadnutý rozsudok je potrebné zrušiť podľa § 321 ods. 1 písm. b) Tr.por. (najmä preto, lebo okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie) a vec je potrebné vrátiť okresnému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol (§ 322 ods. 1 Tr.por.).

Obžalovaný sa bráni tým, že pre neho ako technika požiarnej ochrany boli rozhodujúce zákon č. 314/2001 Z.z. (o ochrane pred požiarimi) a Vyhláška č. 401/2007 Z.z. (o technických podmienkach a požiadavkách na protipožiarňu bezpečnosť pri inštalácii a prevádzkovaní palivového spotrebiča, elektrotepelného spotrebiča a zariadenia ústredného vykurovania a pri výstavbe a používaní komína a dymovodu a lehota ich čistenia a vykonávania kontrol), ako aj Vyhláška č. 121/2002 Z.z. (o požiarnej prevencii) a v rámci nej vykonával kontrolu komínov len v obmedzenom rozsahu v rámci preventívnych prehliadok a potvrdenia o ich vykonaní vydával na základe § 23 ods. 1 Vyhlášky č. 401/2007 Z.z.

Podľa § 4 písm. m) zák. č. 314/2001 Z.z., právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ na účely predchádzania vzniku požiarov je povinná, ak tento zákon neustanovuje inak, zabezpečovať pravidelné čistenia a kontrolu komínov; zabezpečiť odborné preskúšanie komínov osobami s odbornou spôsobilosťou pred pripojením palivového spotrebiča na komín, zámenou lokálneho palivového

spotřebiča na ústředný zdroj tepla alebo etážový zdroj tepla, zmenou druhu paliva a po stavebných úpravách na telese komína; podrobnosti o čistení komínov a vykonávaných kontrol, o lehotách ich čistenia a vykonávania kontrol, ako aj o vykonávaní odborného preskúšania komína a vzor potvrdenia o vykonaní čistenia komína a potvrdenia o vykonaní odborného preskúšania komína ustanoví všeobecný záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, Ústredný orgán, právnická osoba a fyzická osoba - podnikateľ zabezpečuje prostredníctvom technika požiarnej ochrany plnenie týchto povinností:

- a) vykonávanie preventívnych protipožiarnych prehliadok,
- b) určovanie miest so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru a počtu členov protipožiarnych hliadok,
- c) vykonávanie školenia o ochrane pred požiarom a odbornej prípravy protipožiarnych hliadok,
- d) vypracovanie, vedenie a udržiavanie dokumentácie ochrany pred požiarom v súlade so skutočným stavom,
- e) určovanie požiadaviek na protipožiarnu bezpečnosť pri užívaní stavby a pri zmene v užívaní stavby,
- f) organizovanie a vyhodnocovanie cvičných požiarnych poplachov.

Podľa § 14 ods. 2 Vyhlášky č. 121/2002 Z.z. obsahom preventívnej protipožiarnej prehliadky je kontrola:

- a) organizačného zabezpečenia ochrany pred požiarom na pracoviskách,
- b) porovnania skutočného stavu s dokumentáciou ochrany pred požiarom,
- c) stavebného riešenia objektov, najmä z prevádzkového hľadiska,
- d) zariadený pre protipožiarne zásah,
- e) trvalej voľnosti únikových ciest,
- f) výroby a skladovania horľavých látok a manipulácie s nimi,
- g) funkčnosti požiarnych zariadení,
- h) prevádzkovanie a stavu technických zariadení a technologických zariadení,
- i) označenia a vybavenia pracovísk a priestorov príslušnými príkazmi, zákazmi a pokynmi.

Podľa § 23 ods. 1 Vyhlášky č. 401/2007 Z.z., o vykonaní čistení a kontroly komína alebo dymovodu vyhotovuje ten, kto čistenie a kontrolu vykonal, potvrdenie o vykonaní čistenia kontroly komína alebo dymovodu, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 11, alebo urobí zápis do denníka čistenia a kontroly komína alebo dymovodu s dátumom vykonania kontroly a čistenia komína alebo dymovodu spolu s menom a priezviskom osoby, ktorá kontrolu a čistenie vykonala.

Treba však poznamenať, že právnym základom oprávnenia čistiť a kontrolovať komíny (čo spolu súvisí), sú zákon č. 161/1998 Z.z. o Komore kominárov Slovenska a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (Živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 455/1991 Zb. kvalifikuje „Čistenie a kontrola komínov“ ako remeselnú živnosť (príloha 1, bod 33).

Podľa § 3a, ods. 1 zákona č. 161/1998 Z.z. sa kominárske práce členia na:

- a) kontrolu a čistenie komínov,
- b) odborné preskúšanie komínov.

Podľa ods. 2 citovaného zákona kontrolovať a čistiť komíny môže len kominár alebo revízny technik komínov. Obsah kontroly a čistenia komínov upravuje osobitný predpis.

Podľa ods. 3, odborne preskúšavať komíny môže len revízny technik komínov. Obsah odborného preskúšania komínov upravuje osobitný predpis.

Podľa ods. 4, vzory potvrdenia o kontrole a čistení a odbornom preskúšaní komínov upravuje osobitný predpis.

Ods. 2 citovaného zákona ohľadne kontroly a čistenia komínov odkazuje na v súčasnosti platnú Vyhlášku č. 401/2007 Z.z., ktorá sa čistením a kontrolou komína zaoberá napr. v § 19 ods. 1.

Podľa citovaného ustanovenia sa čistenie a kontrola komína vykonáva:

- a) posúdením umiestnenia materiálov triedy reakcie na oheň B, C, D, E alebo F a horľavých predmetov v nadväznosti na konštrukčné vyhotovenie komína, dymovodu a spotrebiča,
- b) kontrolou telies komína, dymovodu a spotrebiča najmä z hľadiska ich protipožiarnej bezpečnosti a z hľadiska spoľahlivej funkcie spalinovej cesty,
- c) vykonávaním čistiacich prác najmä so zameraním na odstránenie pevných usadení spalín spalinovej cesty vrátane lapača a iskier a v priestore prestupu spalín od spaľovacej komory k dymovému hrdlu,
- d) kontrolou voľného prístupu a bezpečného prístupu ku komínu a k dymovodu, k ich čistiacim miestam a k spotrebiču.

Podľa ods. 3 citovanej vyhlášky aj na vykonávanie kontroly a čistenia komína musí mať ten, kto ich vykonáva, vyhovujúce nástroje, prístroje a zariadenia.

Už vyššie uvedený ods. 4 zákona č. 161/1998 Z.z., týkajúci sa aj vzorov potvrdení o kontrole a čistení komínov, odkazuje na už citovaný § 23 ods. 1 Vyhlášky č. 401/2007 Z.z.

Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že osobou oprávnenou na čistenie a kontrolu komínov, v rozsahu uvedenom v § 19 a nasl. Vyhlášky č. 401/2007 a vydávanie potvrdení o vykonaní čistenia a kontroly komínov podľa § 23 ods. 1 citovanej vyhlášky je iba kominár alebo revíznny technik komínov, alebo ten, kto má remeselnú živnosť na čistenie a kontrolu komínov.

Takouto osobou však nie je obžalovaný ako technik protipožiarnej ochrany (viazaná živnosť podľa prílohy 2, bodu 33, zákona č. 455/1991 Z.z.).

Obžalovaný počas žalovaného obdobia (cca 3,5 roka) označoval na všetkých v spise zaistených faktúrach svoju činnosť ako kontrola komínov a vydával aj potvrdenia o vykonaní kontroly komína v zmysle § 23 ods. 1 Vyhlášky č. 401/2007 Z.z. (nevyznačoval teda činnosti, na ktoré ho oprávňuje právna úprava - napr. podľa § 9 ods. 2 zákona č. 314/2001 Z.z. alebo podľa § 14 ods. 2 Vyhlášky č. 121/2002 Z.z.).

Za uvedených okolností takéto konanie formálne napĺňa znaky neoprávneného podnikania, pričom označenej kvalifikácie ho nezbavuje ani tvrdenie obhajoby, že v skutočnosti nešlo o taký rozsah kontroly, aký sa požaduje od osôb s odbornou spôsobilosťou.

Zo zmyslu právnej úpravy o ochrane pred požiarimi vyplýva, aby sa aj na právne definovanej činnosti čistenia a kontroly komína zúčastňovali odborne spôsobilé a zákonom definované osoby. V neposlednom rade, aj v záujme poisťnej ochrany jednotlivých subjektov v súvislosti s ochranou ich majetku pred požiarimi.

Keďže je teda daná protiprávnosť konania obžalovaného v žalovanom období, úlohou okresného súdu pri znovu prejednaní veci bude posúdiť predovšetkým, v akom rozsahu sa tak stalo, a či ide o prečin neoprávneného podnikania podľa § 251 Tr.zák., alebo s poukazom na skutočnosti uvedené v § 10 ods. 2 Tr.zák., ide len o priestupok podľa § 24 ods. 1 písm. c) Zákona o priestupkoch č. 372/1990 Zb. a vec treba postúpiť na prejednanie príslušnému orgánu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.